Nr. 44. Lwów, dnia 30 października 1913. Rok II.

KORESPONDENCYA
Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej
we Lwowie.

Prenumerata: rocznie . . . . 4 kor. półrocznie . . . . 2 „ kwartalnie . . . . 1 „

Wychodzi we czwartek każdego tygodnia.

Członkowie „Spółek producentów bydła“ otrzymują „Korespondencyę“ po połowie ceny.

Nr. telefonu: 1530.

Adres: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego l. 7.

Adres telegraficzny: Pecus — Lwów.

Fundusz dla popierania hodowli i zbytu bydła.

Tymi dniami przedłożyło c. k. ministerstwo rolnictwa parlamentowi sprawozdanie z zużytkowania państwowego funduszu dla popierania hodowli i zbytu bydła za r. 1912. Równocześnie przedłożyła także komisya rolnicza Izby posłów swoje sprawozdanie o tej akcyi za lata 1910 i 1911. Są to sprawozdania bardzo ciekawe i dlatego treść ich w krótkości podamy.

Fundusz dla popierania hodowli i zbytu bydła został utworzony ustawą z 30 grudnia 1909. Od roku 1910 do 1918 włącznie przeznaczać będzie rząd centralny na rzecz tego funduszu kwotę 6 milionów koron rocznie. Z tego 6-milionowego funduszu ma być przeznaczonych 5 milionów koron rocznie na popieranie hodowli bydła, a 1 milion na akcyę zbytu bydła.

Kwotę (5 milionow koron) rozdzielać się będzie pomiędzy poszczególne kraje koronne wedle stosunku procentowego bydła na podstawie ostatniego obliczenia Na rok 1912 miarodajnem było obliczenie z r. 1910.

Wedle tego spisu bydła przypadają na poszczególne kraje koronne na r. 1912 następujące kwoty:

Kraj	Ilość bydła	Kwota kor.
Galicya	2,505,012	1,367.429·84
Austrya niższa	609.509	332.656·53
„ wyższa	552.877	301.795.08
Solnogród	128·618	70·207·81
Styrya	687.443	373.066·22
Karyntya	222·383	121.390·65
Kraina	226·977	123·898·35
Tyrol	412·667	225.259·63
Vorarlberg	58.592	31.983·21
Tryest z okr.	3.129	1·708·01
Gorycya	75.399	40.932·64
Istrya	60.490	33.0 9·26
Dalmacya	104.716	57.160·59
Czechy	2,290.587	1,250.319·31
Morawy	801.178	437·436·56
Śląsk	196.526	107.330·86
Bukowina	227.906	125.404·45

Z zestawienia tego widzimy, że najwyższa kwota z tego funduszu przypada na Galicyę, ponieważ nasz kraj liczy najwięcej bydła.

Ministerstwo rolnictwa nakreśliło — jak wiadomo — na samym początku swej działalności plan ogólny zużytkowania tego funduszu a mianowicie na:

1. podniesienie hodowli bydła w ścisłem tego słowa znaczeniu,
2. podniesienie kultury pastwisk,
3. podniesienie kultury torfowisk,
4. podniesienie mleczarstwa,
5. popieranie zbiorowego nabywania paszy i nawozów,
6. popieranie akcyi ubezpieczenia bydła,
7. zorganizowanie zbytu bydła w związku z podniesieniem stanu bydła.

Sprawozdanie c. k. ministerstwa rolnictwa omawia szczegółowo, co w każdym z tych działów w ubiegłym roku zrobiono. Trudno nam na tem miejscu podać wszystkie szczegóły (zwłaszcza odnoszące się do innych krajów), przeto ograniczymy się do wymienienia rzeczy ważniejszych i przedewszystkiem nasz kraj obchodzących.

Na akcyę popierania hodowli bydła w ścisłem tego słowa znaczeniu przeznaczyło ministerstwo rolnictwa w r. ub. (z 5 milionów koron) 2,190.589.54 koron, z czego na Galicyę przeznaczono 120.000 koron. Ministerstwo kładzie szczególniejszą uwagę na to, aby akcyi celem podniesienia hodowli bydła nie rozdrabniano na szereg mniejszych celów, ale by je koncentrowano na jakąś większą akcyę, zakrojoną na szerszą skalę, bo wtedy skutek będzie prędzej dopięty. Celem współdziałania w tej sprawie z fachowymi organami w każdym kraju ministerstwo rolnictwa ustanowiło pewną liczbę inspektorów hodowlanych, który poza swoją zwyczajną czynnością w ministerstwie rolnictwa, mają za zadanie pozostawać w ścisłej łączności z Towarzystwami rolniczemi w kraju i, nie wkraczając w ich tok czynności, mają odbierać życzenia i wnioski Związków krajowych, mają komunikować życzenia ministerstwa rolnictwa poszczególnym Towarzystwom i na odwrót komunikować ministerstwu swe spostrzeżenia — wogóle inspektorowie ci mają za zadanie utrzymywać ciągły kontakt z decydującymi organami w poszczególnych krajach.

Inspektorowie ci mają się prócz tego zajmować sprawą podniesienia kultury pastwisk i przez osobiste zetknięcie się z ludnością miejscową mają zbadać jej życzenia i potrzeby oraz zawiadomić o tem ministerstwo rolnictwa.

Ministerstwo rolnictwa zorganizowało nie tylko służbę informacyjną, ale daje inicyatywę w tych wypadkach, gdy chodzi o szybkie i celowe spełnienie programu ministerstwa. W takich wypadkach ministerstwo rolnictwa współdziała zawsze z miejscowymi czynnikami (Wydziały kraj., Rady kultury kraj., Towarzystwa rolnicze) i samo udziela tylko ogólnych dyrektyw, gdy wykonanie programu należy do czynników miejscowych.

Co się tyczy Galicyi, to kwoty na ten dział przeznaczone, wyzyskano na zakupno premiowanych buhajów, aby w ten sposób przyczynić się do jakościowego i ilościowego podniesienia produkcyi bydła.

W innych krajach użytkowano te fundusze na cele analogiczne.

Na podniesienie kultury pastwisk przeznaczyło ministerstwo ogółem 1,121.348 koron, z czego na Galicyę przypadło 450.000 kor. Jak stwierdza sprawozdanie ministerstwa, w Galicyi wdrożono szeroką akcyę celem stworzenia wzorowych i demonstracyjnych objektów pastwiskowych. Te pastwiska, znajdując się w znacznej ilości w posiadaniu gmin, mogłyby po należytem ich skulturowaniu przyczynić się wiele do podniesienia hodowli bydła. Przez udzielanie znaczniejszych subwencyi na melioracyę pastwisk, daje się gminom możność dotychczasowe, często bezwartościowe pastwisko w racyonalny sposób dla hodowli bydła wyzyskać. Obecnie odbywa się praca około szeregu objektów, na których potrzebna jest melioracya i zakulturowanie. Od tej akcyi, rozdzielonej równomiernie w całym kraju, oczekuje rząd wielkiej podniety do dalszej poprawy pastwisk przez samą ludność.

Co się tyczy popierania mleczarstwa w Austryi, to suma na to w r. 1912 przeznaczona wynosiła 396.319 kor., z czego na Galicyę przypadło 180.000 kor. Kwotę tę przeznaczono w Galicyi na wybudowanie budynku wraz z chłodniami i magazynami dla Związku mleczarskiego w Krakowie, i na urządzenie Filii tego Związku we Lwowie dalej na wyposażenie krajowej szkoły mleczarskiej w Rzeszowie, na zaprowadzenie urządzenia parowego w kilku mleczarniach, na subwencye dla Spółek celem zakupienia maszyn mleczarskich, na urządzenie kursów, na subwencyonowane Związku mleczarskiego w Stryju oraz na przeprowadzenie programu przez ten Związek przedłożonego.

Na akcyę popierania ubezpieczenia bydła przeznaczyło ministerstwo roln. na r. 1912 ogółem 660.671 kor. z czego na Galicyę przypadło 150.000 kor. Sprawozdanie ministerstwa roln. podnosi z uznaniem, że organizacya ubezpieczenia bydła w Galicyi, użyczająca lokalnym Związkom dużo swobody a równocześnie wykonująca surowe prawo patronatu, może służyć za wzór innym krajom koronnym.

Tak się w ogólnych zarysach przedstawia sposób zużytkowania funduszów traktatowych na rzecz popierania hodowli bydła. O akcyi celem podniesienia zbytu bydła (bardzo zresztą wyczerpująco i zasadniczo przedstawionej w niedawno przez nas podanym referacie Radcy Rządu p. Schwarca) oraz o sprawozdaniu komisyi rolniczej o tej akcyi rządowej pomówimy w krótkości w numerze następnym „Korespondencyi“.

Kronika.

Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie poszukuje wołów rzeźnych celem zakupna tak opasowych, jak i dobrze wykarmionych z pastwiska. Waga pary wołów winna wynosić najmniej 1000 kg. Dostawa stała!

P. T. Oferentów uprasza się o zgłaszanie się do Dyrekcyi Gal. Spółki zbytu bydła we Lwowie, ulica Kraszewskiego l. 7.

Osłabienie targu wiedeńskiego. Ruch na targu wiedeńskim był w porównaniu z ubiegłym tygodniem znacznie słabszy, a wpłynęły na to dwie okoliczności: 1) ostatnie dni przed pierwszym, w których wskutek wyczerpania się zapasów pieniężnych, konsumcya zazwyczaj słabnie, bo każdy stara się swoje potrzeby ograniczyć; 2) dzień zaduszny, który jest związany z pewnymi wydatkami na przyozdobienie i oświetlenie grobów, a wydatki te ludność, nie mająca nadzwyczajnych dochodów, musi pokryć z oszczędności ze zmniejszonej konsumcyi mięsa i innych artykułów spożywczych. Taka zmniejszona konsumcya wpływa zaraz na przebieg targu i osłabia siłę popytu.

Widzimy tu, jak każda faza życia zbiorowego wpływa natychmiast na stosunki handlowe i jak przewidującym musi być kupiec, aby w tych stosunkach zawsze się oryentować.

Sprawozdania z targów.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, dnia 29. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 117, buhajów 19, krów 98. Razem bydła grubego 234 sztuk. Jałownika 261 sztuk, cieląt 215, owiec (kóz) —, nierogacizny gal. 168, nierogacizny węgierskiej 275. Razem 892 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Wołu opasowego od 70 do 110 kor., wołu chudego na opas od 00 do 00 kor., buhaja od 64 do 90 kor., krowy rzeźne od 40 do 76 kor., jałownika od 40 do 96 kor., cielęcia od 80 do 120 kor., nierogacizny gal. od 104 do 124 kor., węg. od 120 do 122 kor.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, 24. października 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 00, wołów 000, krów 00, jałówek 00, razem bydła rogatego 306, cieląt 200, owiec i kóz 59, nierogacizny 670, szt. Razem 1235 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od 53 do 80 kor., woły od 64 do 92 kor., krowy od 49 do 72, jałownika od 54 do 86 kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi nierogaciznę od 160—170 kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 80—300 kor., woły od 200—400 kor., krowy od 140 do 240 kor., jałownik od 60—234 kor., cielęta od 38—72 kor., owce i kozy od 20—30 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 804 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 280 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 151 sztuk, nierogacizny — sztuk.

Ceny powyższe obliczono bez dopłaty akcyzowej.
Zostało niesprzedanych 000 sztuk bydła rogatego.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 28. października 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 33, wołów 61, krów 39, jałówek 24, razem bydła rogatego 157, cieląt 260, owiec i kóz 21, nierogacizny 412, razem 850 zwierząt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od — do — kor., woły od — do — kor., krowy od — do — kor., jałownika od — do — kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 156 do 174 kor., tłuste węgierskie po — kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 100 do 260 kor., woły od 240 do 400 kor., krowy od 100 do 280 kor., jałówki od 100 do 208 kor., cielęta od 30 do 88 kor., owce i kozy od 20 do 24 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 718 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 132 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 00 szt.

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Targ bydła rogatego we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 27. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: 4143 szt. bydła rogatego, z tego: bydła tucznego 2850, bydła z pastwiska 338, bydła chudego 955; według gatunków 2276 wołów, 896 buhajów, 765 krów, 206 bawołów.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła dostawiono — szt.

Poza targiem zakupiono 000 szt.

W porównaniu z targiem z ubiegłego tygodnia był dzisiejszy spęd o 14 sztuk mniejszy, a to spędzono o 74 szt. bydła tucznego więcej, o 21 szt. bydła z pastwiska mniej, o 67 szt. bydła chudego mniej, zaś według gatunków dostarczono o 11 szt. wołów, więcej, o 29 buhajów mniej, o 139 krów więcej i o 135 bawołów mniej.

Według pochodzenia dostawiono z Węgier 3016 szt., z Galicyi 46, z innych krajów austr. 1081 szt.

Ceny: galicyjskie woły liche 90—96, średnie 100—109 prima 00—000 (wyj. 000.). Węgierskie woły liche 76 do 84, średnie 86—92, prima 94—98 (wyj. 000). Niemieckie: woły liche 90—94, średnie 96 do 106, prima 108 do 114, (wyj. 124), buhaje 72—98, krowy 78—100, bawoły od 46—60, bydło chude od 42—66 za 100 kg. żywej wagi.

Tendencya: Z powodu zbliżających się świąt i zbliżającego się końca miesiąca tendencya była jeszcze słabsza jak przewidywano. Niesprzedanych zostało 255 sztuk.

Targ trzody chlewnej w Wiedniu.

Wiedeń, dnia 28. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem: 19.362 sztuk, z tego 7535 szt. mięsnych, w tem 4266 galicyjskich, 11827 szt. tłustych. Przez organizacye rolnicze 681 szt., a to: Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej 557 szt., organizacye inne 124 szt.

Ceny sztuk galicyjskich: wybrakowane od 100 do 110, (wyj. —), średnie od 106 do 124, lekkie prima od 128 do 132, (wyjątkowo —), ciężkie prima od 126 do 132 K, (wyj. 000). Ceny sztuk węgierskich: prima od 108 do 112, średnie od 104 do 108, stare i lekkie 96—103. Ceny szt. z Moraw: prima od 128 do 132, (wyj. —), za 100 kg żywej wagi.

Tendencya: Skutkiem zwiększonego spędu o 1155 sztuk ceny spadły o 6 do 8 halerzy.

Targ bydła w Pradze.

Praga, dnia 27. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 466 szt. bydła rogatego, a mianowicie: czeskiego 259 sztuk, galicyjskiego 207 szt., węgierskiego — sztuk, styryjskiego — sztuk.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej 17 sztuk.

Wedle gatunków spędzono 204 wołów, 100 buhajów, 130 krów, 32 jałownika i 00 bawołów.

Przez Zastępstwo Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej w Pradze sprzedano 00 sztuk bydła rogatego i 00 sztuk trzody chlewnej.

Ceny za 100 kg. żywej wagi bez opłaty akcyzowej;
Bydło czeskie: woły 72—110, prima 111—118 (wyj. 119—124), buhaje 76—96, (wyj. 000), Krowy 50—100.
Bydło galicyjskie:
Woły 50—66 K; buhaje 48—82 K; krowy 36—70 K. jednoroczne woły i jałówki 55—68 K.
Bydło węgierskie: Woły 000—000, buhaje 00—00, krowy 00—00, bawoły 00 K.
Bydło styryjskie: woły 000—00, buhaje 00 do 000, krowy 00—00.

Trzoda chlewna poch. galicyjskiego netto:
Prima (praskie) lekkie 108—116, secunda i tertia 100—108, ciężkie nad 100 kg. 102—110.

W ub. tygodniu t. j od 20. do 26. października sprawiono w rzeźni 10773 sztuk trzody, z tego pochodzenia galicyjskiego 8723 szt. w tem przez Spółkę 69 szt. bukowińskiej 1183 szt.

Tendencya: Przebieg targu był bardzo słaby, mimo to że dowóz był słabszy niż w zeszłym tygodniu.

Wydawca: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie. Redaktor odpowiedzialny: ADAM MNISZEK
Z Drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 31.